

Interview met Job Cohen

Vechten voor als financieel

De VOC wordt gezien als het eerste bedrijf dat aandelen uitgaf. Zelfs de Britse Oost-Indische Compagnie was tot aan het eind van het bestaan van de VOC niet zo machtig. Dat kwam vooral door de krachtige kapitaalinstroom in Amsterdam. Biedt dit garantie voor de toekomst?

Er wordt veel gesproken over het terugbrengen van de VOC-mentaliteit. Wat verstaat u daaronder?

“Het zijn, denk ik twee dingen, het is dynamiek en handelsgeest. Deze zijn beide van belang. Amsterdam is van oudsher een handelsstad. En die handelsgeest is er nu ook nog. En dynamiek hoort daar ook bij, want handelsgeest zonder dynamiek is niets.”

De Zuidas moet een belangrijke rol spelen in de ontwikkeling van Amsterdam als financieel centrum.

Hoe koppelt u de VOC-mentaliteit aan Amsterdam als financiële hoofdstad van de wereld?

“Amsterdam als ‘financieel hoofdstad van de wereld’ gaat een beetje ver, maar zonder enige twijfel is dat het natuurlijk wel geweest. De banken zijn in Amsterdam begonnen. Wat dat betreft heeft Amsterdam een enorme trackrecord. Maar om nou te zeggen dat Amsterdam nu nog het financiële

centrum is van de wereld is niet juist. Het is wel van belang dat Amsterdam een financieel centrum blijft. Er vindt nu concentratie plaats, met Londen als belangrijk centrum. Je ziet ook dat een stad als New York naar Londen kijkt. Hoe kan New York zijn positie bewaren? En Amsterdam? Daar zal hard aan gewerkt moeten worden. We willen daar als gemeente onze bijdrage aan leveren. Maar dat zal een gemeenschappelijke exercitie moeten zijn van publieke en private partijen. Amsterdam is onderdeel van de publieke partij; daar speelt vanzelfsprekend de Rijksoverheid ook een belangrijke rol in.”

In hoeverre hebt u bewegingsruimte om die rol in te vullen?

“Wij moeten doen wat op onze weg ligt en een bijdrage leveren aan gezamenlijke inspanningen, zoals het Holland Financial Centre (HFC). Dat kan een belangrijk initiatief zijn, waar echt in geïnvesteerd moet worden.

Wij zijn als stad bezig met de ontwikkeling van de Zuidas. Die is belangrijk voor de ontwikkeling van de financiële sector. Daar maken we ‘m ook voor,

behoud van Amsterdam centrum

om het maar zo te zeggen. En de stad moet bijdragen aan het vestigingsklimaat. Zo werken wij hard aan een expatcentrum, waardoor het voor buitenlanders veel makkelijker wordt dan nu, om zich in Nederland te vestigen. En we moeten het stedelijke klimaat in de stad optimaliseren. We hebben daarvoor in Amsterdam natuurlijk een fantastische basis. Met de stad die het is, de geschiedenis en de cultuur die het heeft. Maar je moet ook denken in termen van international schools. En huisvesting, ook al heb je het dan allang niet meer alleen over de stad. Als je in dat opzicht vergelijkingen wilt maken met Londen en New York, dan moet je je realiseren dat Amsterdam maar klein is. Waar het bij Londen en New York snel gaat over miljoenen mensen die daar wonen, heeft Amsterdam er ongeveer 750.000. Dus als je het over huisvesting hebt moet je het echt hebben over regio's. Daar ligt ook een punt voor ons. Zorgen dat we in de regio goed samenwerken. Dat er wat dat betreft geen licht zit tussen bijvoorbeeld Amsterdam, Haarlemmermeer, Almere, Zaanstad, maar ook verder weg, bijvoorbeeld Haarlem.

Ook opleidingen zijn belangrijk voor de stad. Wij beschikken hier over twee, ook in internationaal opzicht, uitmuntende universiteiten. Bovendien wordt er, in het kader van het HFC, gewerkt aan de Duisenberg School of Finance. Dat moet een topopleiding worden voor specialisten in de financiële sector. Daar dragen wij vanuit de gemeente aan bij."

Belemmert de wet- en regelgeving op het gebied van de financiële sector Amsterdam om te ontwikkelen als financieel centrum?

"Dat kan ik niet goed overzien. Ik ben geen specialist op dat gebied. Wel weet ik dat de regering het nodige doet op het gebied van beperking van administratieve lasten. En voorzover dat op onze weg ligt, werken wij daar ook hard aan."

Hebt u zelf 'iets' met de financiële sector?

"Heb ik er zelf iets mee....? Ik vind de sector voor Amsterdam van vitaal belang. Niet alleen vanwege >

Job Cohen

Marius Job Cohen werd op 18 oktober 1947 in Haarlem geboren. In 1966 behaalde hij het diploma Gymnasium A. Daarna studeerde hij publiekrecht aan de Rijksuniversiteit te Groningen, waar hij in 1971 afstudeerde. In 1981 promoveerde hij aan de Rijksuniversiteit te Leiden op het onderwerp studierechten in het wetenschappelijk onderwijs.

Hij was van 1971 tot 1981 als wetenschappelijk medewerker verbonden aan het Bureau Onderzoek van Onderwijs van de Rijksuniversiteit te Leiden, daarna tot 1993 achtereenvolgens wetenschappelijk hoofdmedewerker, hoogleraar en rector magnificus aan de Rijksuniversiteit Limburg.

Van 1993 tot 1994 was hij staatssecretaris van Onderwijs en Wetenschappen. Hierna keerde hij terug naar de Universiteit van Maastricht om van 1995 tot 1998 het rectoraat weer op te nemen. Na kortstondig waarnemend directeur van de VPRO te zijn geweest was hij van 1998 tot 2001 staatssecretaris van Justitie.

Hij bekleedde binnen en buiten de Partij van de Arbeid diverse bestuurlijke functies.

Hij was verder onder andere lid van de Onderwijsraad, van de Raad van Toezicht van TNO en van Felix Meritis, van het bestuur van de VPRO, en het bestuur van de Jan van Eyck Academie. Job Cohen was van 1995 tot 1998 lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, waarvan de laatste twee jaar als fractievoorzitter.

Hij werd op 17 januari 2001 geïnstalleerd als burgemeester van Amsterdam.

de geschiedenis, maar ook omdat het het hart van de economie van Amsterdam raakt. Het is niet voor niets dat wij hard aan het werk zijn aan de Zuidas. Dat gaat wel jaren duren, maar dat is niet erg. Dat wordt hét nieuwe zakencentrum van Nederland. Het is een vierkante kilometer zoals er geen andere in Nederland is. Als je internationaal wilt concurreren, en dat willen we in Nederland (en Amsterdam!), dan is dit de plek. De ligging is perfect. Dichtbij Schiphol en Amsterdam. Op een kruispunt waar trein, tram en metro samenkomen. En vaarwegen niet te vergeten.

De Zuidas: een vierkante kilometer zoals er geen andere in Nederland is.

Wat gaat de gemeente concreet doen om Amsterdam aantrekkelijker te maken als vestigingsplaats voor financiële dienstverleners?

“Ik heb al een paar belangrijke onderwerpen genoemd: de Zuidas en het expatcentrum dat we samen met de rijksoverheid aan het ontwikkelen zijn. Staatssecretaris Albayrak en staatssecretaris

Heemskerk spannen zich daar, samen met ons, voor in. Dat is ongelooflijk belangrijk. De hele kwestie rond verblijfsvergunningen moet goed geregeld zijn. Dat blijft tot nu toe een probleem. Dat heb je nodig voor het financiële centrum, zodat mensen die hier een tijd willen verblijven, dat op een eenvoudige manier kunnen regelen. In plaats van gezien te worden als een vreemdeling, waarbij dan meteen gedacht wordt: o jee, wat moeten we daarmee. Dat heeft natuurlijk een totaal verkeerde uitstraling.”

Wat zijn de implicaties van de overname van ABN AMRO voor Amsterdam als financiële vestigingsplaats?

“Dat zullen we moeten afwachten. Maar met de overname is er uitdrukkelijk voor gekozen om de kwaliteiten die er binnen ABN AMRO zijn extra tot ontwikkeling te brengen. Daarmee ga ik ervan uit dat dat aan de hele financiële sector ten goede komt. Fortis heeft gezegd dat het hoofdkantoor in Amsterdam blijft. Dat vind ik erg belangrijk. De Royal Bank of Scotland (RBS) komt naar Amsterdam; dat is ook belangrijk. Dat geeft versterking in het geheel. Ik hoop dat het in de komende jaren leidt tot een verdere uitbouw van beide banken. Als

het op die manier gaat dan heeft dit voor Amsterdam een positief effect.”

Blijft 'het opleidingshuis' ABN AMRO gehandhaafd door de overname?

“Ik kan me niet voorstellen dat dat niet het geval zal zijn. Diegenen die welbewust hebben gezegd dat overname de beste manier is om het kapitaal dat in de bank zit tot verdere ontwikkeling te brengen, gaan natuurlijk gebruik maken van de assets die er zijn. Anders zou er sprake zijn van kapitaalvernietiging en dat kan natuurlijk niet de bedoeling zijn.”

Maar de geschiedenis leert dat het bij overnames niet altijd gaat zoals de bedoeling is.

“Dit is in ieder geval mijn beeld. Ik zou eerlijk gezegd, als ik in de top van beide banken zou zitten, wel stapelgek zijn om het anders aan te pakken.”

U legt ook bezoeken af in het buitenland. Hoe staat men in het buitenland tegenover Nederland?

“Ik kan dat niet specifiek beoordelen voor de financiële sector. Wat mij wel opvalt, is dat waar ik ook kom, Amsterdam een uitstekende naam heeft. Dat is vanzelfsprekend gebaseerd op het verleden, maar ook op datgene waar Amsterdam nog steeds voor staat, namelijk de handelsgeest, de openheid, de tolerantie, het gemak waarin verschillende culturen tot zijn recht komen. Allemaal zaken die juist in de handelssector, dus ook de financiële sector, van groot belang zijn. We realiseren ons lang niet altijd dat we goud in handen hebben. Maar we zullen er voor moeten vechten om dat in de toekomst zo te houden. We hebben de middelen ervoor, namelijk een belangrijke financiële sector en goed opgeleide mensen die bereid zijn om naar buiten te kijken. Die als het ware het handelen in hun genen hebben zitten. Gewend zijn om met verschillende culturen om te gaan.”

Hebt u enig idee wat nu de positie van Nederland is in de financiële sector en waar we uiteindelijk uit willen komen?

“Als je je realiseert dat de positie van Nederland altijd ijzersterk is geweest, dan moeten we er voor oppassen dat we niet teruggaan. Dat risico is er om verschillende redenen. In de eerste plaats door de concentratie die plaatsvindt. Concentratie betekent eenvoudig dat er minder plaatsen overblijven die een belangrijke rol zullen spelen. Dus je moet je uiterste best doen om erbij te blijven horen. Ik ben in de afgelopen jaren twee keer in China geweest en als je ziet dat daar door studenten kei- en keihard

wordt gewerkt en als je dat afzet tegen wat wij doen dan weet je zeker dat je echt je allerbeste beentje bij moet zetten.”

De hele kwestie rond verblijfsvergunningen moet goed geregeld zijn. Dat blijft tot nu toe een probleem.

De eenwording van Europa komt steeds dichterbij.

Denkt u dat Amsterdam zijn identiteit kan behouden binnen Europa?

“Daar moeten we ons best voor doen. Onze initiatieven zijn daarop gericht. Het nadeel van Amsterdam, namelijk dat het een kleine stad is, is tegelijkertijd een voordeel. Doordat de stad zo klein is, kunnen mensen elkaar heel gemakkelijk vinden. En dat gebeurt ook. De fiets is daar een mooi symbool van. Bovendien zijn we, bijvoorbeeld in vergelijking met Londen, echt niet duur.”

< SANDRA KORTHOFF

